

SİRKÜLER

SİRKÜLER TARİH : 05.04.2014
SİRKÜLER NO : 2014/14

KONU: Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz (ÖKC) Fişleri İle Finansman Şirketlerinin Düzenleyeceği Belgelere İlişkin Düzenlemeler Yapılmıştır

3 Nisan 2014 tarihli ve 28961 sayılı Resmi Gazete'de 435 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği yayımlandı.

Bankacılık kartları (Kredi Kartı, Banka Kartı, Ön Ödemeli Kart) kullanılmak suretiyle gerçekleştirilen perakende teslim ve hizmet ifalarına ilişkin yeni nesil ödeme kaydedici cihaz (ÖKC) fişlerine dair usul ve esaslar ile 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında Türkiye'de kurulu finansman şirketlerine banka ve sigorta muameleleri vergisine (BSMV) tâbi işlemleri nedeniyle fatura yerine geçmek üzere dekont düzenleme zorunluluğu getirilmesi bu Tebliğin konusunu teşkil etmektedir.

4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinin son fıkrasında "Maliye Bakanlığı düzenlenmesi mecburi olan belgelerde bulunması gereken zorunlu bilgileri belirlemeye ... yetkilidir." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci bendinde, Maliye Bakanlığının, mükellef ve meslek grupları itibarıyla muhasebe usul ve esaslarını tespit etmeye, mezkûr Kanuna göre tutulmakta olan defter ve belgeler ile bunlara ilaveten tutulmasını veya düzenlenmesini uygun gördüğü defter ve belgelerin mahiyet, şekil ve ihtiva etmesi zorunlu bilgileri belirlemeye, bunlarda değişiklik yapmaya; bedeli karşılığında basıp dağıtmaya veya üçüncü kişilere bastırıp dağıtmaya veya dağıttırmaya, bunların kayıtlarını tutturmaya, bu defter ve belgelere tasdik, muhafaza ve ibraz zorunluluğu getirmeye veya kaldırmaya, yine mezkûr Kanuna göre tutulacak defter ve düzenlenecek belgelerin tutulması ve düzenlenmesi zorunluluğunu kaldırmaya yetkili olduğu hükme bağlanmış, dördüncü bendinde ise "Bu Kanunun 149 uncu maddesine göre devamlı bilgi vermek zorunda olanlardan istenilen bilgiler ile vergi beyannameleri ve bildirimlerin, şifre, elektronik imza veya diğer güvenlik araçları konulmak suretiyle internet de dahil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında verilmesi, beyanname ve bildirimlerin yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişiler aracı kılınarak gönderilmesi hususlarında izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, beyanname, bildirim ve bilgilerin aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, bu zorunluluğu beyanname, bildirim veya bilgi çeşitleri, mükellef grupları ve faaliyet konuları itibarıyla ayrı ayrı uygulamaya" Maliye Bakanlığının yetkili olduğu hükmüne yer verilmiştir.

Mezkûr Kanunun 149 uncu maddesinde de "Kamu idare ve müesseseleri (Kamu hizmeti ifa eden kurum ve kuruluşlar dahil) ile gerçek ve tüzel kişiler vergilendirmeye ilişkin olaylarla ilgili olarak Maliye Bakanlığı ve vergi dairesince kendilerinden yazı ile istenecek bilgileri belli fasılalarla ve devamlı olarak yazı ile vermeye mecburdurlar." hükmü mevcuttur.

Vergi Usul Kanununun yukarıda belirtilen maddelerinin Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden yapılan düzenlemeler aşağıda yer almaktadır.

1. Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz Fişleri

Mali bilgileri içeren yeni nesil ÖKC fişleri ile bankacılık işlemine dair bilgileri içeren banka POS harcama belgesi bilgileri bu Tebliğ ekinde yer alan şekilde birleştirilmiştir. Diğer bir ifadeyle, bankacılık kartları

ile yapılan teslim ve hizmet ifalarına dair yeni nesil ÖKC fişlerinin müşteri nüshalarında, ÖKC fişlerinde yer alan mali bilgilerin yanı sıra banka POS harcama belgelerinde olması gereken bankacılık bilgileri de yer alacaktır. Yeni nesil ÖKC cihaz fişlerinin müşteri nüshalarının, aşağıdaki açıklamalar çerçevesinde Tebliğ ekindeki örneğe uygun olarak düzenlenmesi ve müşterilere verilmesi gerekmektedir.

Birleşik yeni nesil ÖKC fişlerinde yer alan bilgilerden sadece mali olanlarının ilgili mevzuata uygun şekilde yazar kasanın elektronik kayıt ünitesine (EKÜ) kaydedilmesi, banka POS harcama belgesine dair bilgilerin ise EKÜ'ye kaydedilmeksizin yalnızca kâğıt ruloya basılması gerekmektedir. Bu Tebliğde açıkça ifade edilen hususlar haricinde, banka POS cihazlarından üretilen belgelerin (slip) işyeri nüshalarıyla ilgili herhangi bir değişiklik bahis mevzuu olmayıp bu konuya dair ulusal ve uluslararası kartlı ödeme sistemleri kurallarına uygun şekilde hareket edilmesi icap etmektedir. Bankacılık uygulamaları gereği müşterinin talebi üzerine banka POS harcama belgelerinin müşteri nüshalarının birden fazla basılmasının gerekmesi hâlinde, ikinci çıktı mali bilgileri içermeyecek ve üzerinde "mali değeri yoktur" ibaresi yer alacaktır. Bu çıktıda bankacılık uygulamalarının gerektirdiği tüm bilgilerin yer alacağı tabiidir.

ÖKC fişi müşteri nüshasında bulunacak bilgiler aşağıda sayılmaktadır.

a) Baş tarafta mükellefin faaliyetinde kullandığı ve bankacılık sistemlerinde kayıtlı olan işletme adı (tabela unvanı), adı soyadı/unvanı, adresi, bağlı olduğu vergi dairesi ve vergi kimlik/T.C. kimlik numarası ile telefon numarasının kolaylıkla yazılabileceği ve gerektiğinde güncellenebilecek bir kısım yer alır.

b) Diğer bilgilerden ayrı olarak tarih, müteselsil fiş numarası ve saat ("Fiş No" ve "Saat" ibareleri de olacak) bulunmalıdır.

c) Tarih ve müteselsil fiş numarası bir satıra, saat bir alt satıra veya aynı sıra dâhilinde alt alta yazılmalıdır.

ç) Müteselsil fiş numarası, belli bir limite kadar (en az bir milyon) devam edecek veya her günün sonunda "Z" raporu alındıktan sonra sıfırlanıp tekrar 1'den başlayarak ilerleyecek tarzda olmalıdır.

d) Katma değer vergisi (KDV) oranları dikkate alınarak departmanlara programlanan mal cinsleri ve vergi oranları ile vergi dâhil satış tutarları yer almalıdır.

e) Mal cinsleri en az beş harfle (karakterle) kısaltılarak, ancak anlaşılır bir şekilde gösterilmelidir.

f) Vergi oranları ile satış bedelinin birbirine karışmaması için bedelin sol başına (*) işareti konulmalıdır.

g) Alınan toplam katma değer vergisi "TOPKDV" veya "KDV", bunun hemen altında, vergi dâhil toplam satış tutarı "TOPLAM" veya "TOP" olarak gösterilir.

h) "TOPLAM" ve "TOPKDV" ifadeleri diğer bilgilerden ayırdedilebilmesi bakımından, büyük harflerle (çift yazımlı), değişik renklerde veya iki çizgi arasında gösterilmelidir.

ı) Ödeme şekilleri (Nakit, Hediye Çeki, Kredi Kartı vesaire.) ile para üstü, "TOPLAM" dan sonra gelecek şekilde ayrıca gösterilmelidir.

i) Mükellefin Türk Ticaret Kanunu ve ilgili mevzuatına göre tacir sayılması hâlinde, Merkezi Tüzel Kişilik Bilgi Sistemi (MERSİS) numarası ile tescilli internet sitesinin adresi ekteki örneğe uygun olarak fişin orta kısmındaki alana yazılır. Bu durumda baş tarafta unvan olarak ticaret unvanının yer alması gerekir. Ticaret unvanı ve işletme adının tescili bakımından ilgili mevzuat hükümlerinin geçerli olduğu tabiidir.

j) Son kısımda mali sembol, firma kodu ve en az altı rakamdan oluşacak cihaz sicil numarası bulunmalıdır.

k) Bankacılık işlem bilgileri, fişin mali sembolden sonraki satırından itibaren başlayacak ve bu bölümde ulusal ve uluslararası kartlı ödeme kurallarına göre yazılması gereken bilgiler ile bankacılık uygulamalarının gerektirdiği bilgiler yer alacaktır. Bankaların kendi ihtiyaçları doğrultusunda ilave bilgilerin de yer alması mümkün bulunmaktadır. Mükellefin faaliyetinde kullandığı işletme adı (tabela unvanı), unvanı, adres ve tarih bilgileri, fişin mali bilgilerin yer aldığı baş tarafında bulunduğundan, bankacılık bilgilerinin bulunduğu bölümünde tekrar yer almamalıdır.

Banka POS harcama belgesinin (slip) işyeri nüshası, mevcut durumda olduğu gibi (EKÜ'ye kaydedilmeksizin) yeni nesil ÖKC fişinden ayrı bir belge olarak kâğıt ruloya basılacak ve bankacılık uygulamalarının gerektirdiği bilgileri ihtiva edecektir. Ancak bu belgenin işyeri nüshasının üzerinde, ilgili ÖKC'nin firma kodu, sicil numarası ve aynı işlemle ilgili üretilen ÖKC fişinin (hem mali bilgiler hem de bankacılık bilgilerini ihtiva eden müşteri nüshası) sıra numarasının da bulunması zorunludur. Ayrıca banka POS harcama belgelerinin üzerinde kolayca görülecek şekilde "mali değeri yoktur" ibaresinin yer alması gerekmektedir. İşyeri nüshasında, mal cinsleri, vergi oranları, KDV tutarı gibi mali bilgiler (toplam tutar hariç) yer verilmemelidir.

Yeni nesil ÖKC'lerden EFT-POS özellikli olanlarda bu Tebliğ ile ihdas edilen ve bankacılık bilgilerini de ihtiva eden ÖKC fişi ile banka POS harcama belgesinin işyeri nüshasının yazar kasanın yazıcısından basılacağı tabiidir. Diğer taraftan, EFT-POS özelliği olmayan yeni nesil ÖKC'lerde bankacılık bilgilerini de ihtiva eden ÖKC fişi yazar kasanın yazıcısından bastırılacak olup, banka POS harcama belgesinin işyeri nüshası ise POS cihazının veya yazar kasanın yazıcısından bastırılabilir.

Bankacılık kartları ile yapılan ödeme karşılığında ÖKC fişi yerine fatura düzenlenmesi söz konusu ise bu durumda yazar kasa fişi düzenlenmediğinden banka POS harcama belgelerinin müşteri nüshaları ve işyeri nüshalarının öteden beri devam eden uygulamaya göre düzenlenmesi gerekmektedir. Ancak yeni nesil ÖKC'lerde kayıt oluşturulması gereken hallerde düzenlenecek belgelerin üzerinde (hem müşteri nüshası hem de işyeri nüshasında) diğer bilgilerin yanında ilgili faturanın tarih ve sayısı ile ÖKC'ye ait firma kodu, sicil numarası ve "mali değeri yoktur" ibaresi yer almalıdır. Faturanın elektronik olarak düzenlenmesi söz konusu ise Maliye Bakanlığınca belirlenecek usullere göre hareket edilmelidir.

ÖKC fişleriyle ilgili işbu Tebliğde açıkça düzenlenen hususlar haricinde, 6/12/1984 tarihli ve 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanununun ilgili mevzuatında yer alan düzenlemeler geçerlidir.

1.1. Uygulamaya Geçiş Süresi

Yetkili ÖKC firmalarının, 1/8/2014 tarihinden itibaren satacakları yeni nesil ÖKC'lerin yukarıda açıklandığı şekilde belge düzenleyecek özellikte olması zorunludur. Mezkûr tarihten evvel satılan ve anılan özellikleri ihtiva etmeyen yeni nesil ÖKC'leri kullanan mükellefler, cihazlarının üretici veya ithalatçısı olan yetkili ÖKC firmalarına müracaat ederek cihazlarını en geç 1/8/2014 tarihine kadar yukarıda sayılan özellikleri haiz hale getirtmeleri mecburidir. Yetkili firmaların bu talepleri yerine getirmeleri zorunludur.

1.2. Cezai Müeyyide

Tebliğin bu bölümünde belirlenen usul ve esaslara riayet edilmemesi halinde ilgililere Vergi Usul Kanununda yer alan cezalar tatbik edilir.

2. Finansman Şirketlerinin Düzenleyeceği Belge

6361 sayılı Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında Türkiye'de kurulu finansman şirketlerinin mezkûr Kanun hükümlerine tâbi olduğu, 39 uncu maddesinde ise finansman sözleşmesinin, her türlü mal veya hizmet alımının, malı veya hizmeti satın alan gerçek veya tüzel kişinin nam ve hesabına mal veya hizmetin teslim veya temini ile birlikte doğrudan satıcıya ödeme yapılması suretiyle kredilendirilmesini öngören sözleşme olduğu, kredi geri ödemelerinin adına kredi açılanlar tarafından finansman şirketlerine yapıldığı, finansman şirketlerinin, kredilendirecekleri mal veya hizmetleri temin eden satıcılarla önceden yazılı şekilde genel bir sözleşme yapmalarının ve finansman sözleşmesinin yazılı şekilde düzenlenmesinin zorunlu olduğu hükümleri yer almaktadır.

6361 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren finansman şirketleri banker kapsamında BSMV mükellefi olup, bunların yaptığı 13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemler BSMV'ye, bu işlemlerin dışında kalan diğer işlemleri ise KDV'ye tâbidir.

2.1. 6361 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren finansman şirketleri BSMV'ye tâbi bütün hizmet veya satışlarını fatura yerine geçmek üzere aşağıdaki şartlara uygun olarak düzenleyecekleri dekontlarla tevsik ederler.

a) Dekontun önyüzünün, üst orta kısmına gelecek şekilde "Dekont (Finansman Şirketi)" başlığı bulunur.

b) Dekontlar en az iki örnek olarak düzenlenir, ikiden fazla örnek olarak düzenlendiği takdirde her birinin kaçınıcı örnek olduğu belirtilir.

c) Dekontu düzenleyen her şube veya birim itibarıyla her hesap dönemi başından itibaren 1'den başlamak üzere düzenleme sırasına göre müteselsil sıra numarası verilir.

ç) Düzenlenecek dekontlarda en az aşağıdaki bilgilere yer verilir.

1) Finansman şirketinin (ve şube) unvanı, iş adresi, bağlı olduğu vergi dairesi ve vergi kimlik numarası,

2) Müşterinin adı-soyadı/unvanı, adresi, vergi dairesi ve T.C. kimlik numarası (vergi kimlik numarası),

3) Düzenleme tarihi,

4) İşin nev'i, miktarı, fiyatı ve tutarı,

5) Belgeyi düzenleyen finansman şirketi yetkilisinin imzası.

d) Dekontlar BSMV'ye tâbi hizmet veya satışlarda BSMV yükümlülüğünün doğduğu anda düzenlenir. Bu şekilde düzenlenmeyen dekontlar hiç düzenlenmemiş sayılır.

e) Dekontların anlaşmalı matbaalara bastırılması veya notere tasdik ettirilmesi zorunlu bulunmamaktadır.

f) Bir ay içinde düzenlenen dekontlara ilişkin bilgilerin, takip eden ayın on beşinci günü sonuna kadar internet üzerinden, www.gib.gov.tr adresinde hizmet veren İnternet Vergi Dairesine, kullanıcı kodu, parola ve şifre kullanarak giriş yapmak suretiyle Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilmesi gerekmektedir.

2.2. Dekontlara sıra numarası verildikten sonra işlem den vazgeçilmesi veya düzenlenen belgede hatalı bilgilere yer verildiğinin anlaşılması halinde aşağıdaki şekilde işlem yapılır.

a) Belgenin hatalı düzenlendiği, işlemin muhasebe kayıtlarına alınmasından önce tespit edildiği takdirde belge iptal edilir. Ancak iptal edilen belge muhafaza edilerek talep halinde yetkili mercilere ibraz edilir.

b) Belge muhteviyatının muhasebe kayıtlarına alınmasından sonra düzeltmenin icap ettiği hallerde ise belge iptal edilmeyip bu kaydı düzeltici mahiyette yeni bir belgeye istinaden düzeltme kayıtları yapılır.

2.3. 6361 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren finansman şirketleri BSMV'ye tâbi işlemleri dışında kalan KDV'ye tâbi teslim ve hizmetlerinde fatura düzenlerler.

2.4. Tebliğin bu bölümü ile düzenlenme zorunluluğu getirilen dekontun düzenlenmediğinin, kullanılmadığının, aslı ile örneğinde farklı tutara yer verildiğinin veya gerçeğe aykırı olarak düzenlendiğinin tespiti halinde, her belge için ayrı ayrı olmak üzere Vergi Usul Kanununun 353/2 nci maddesi uyarınca özel usulsüzlük cezası, bir ay içinde düzenlenen dekontlara ilişkin bilgilerin yukarıda belirtildiği şekilde gönderilmemesi veya süresinde gönderilmemesi veyahut eksik veya yanıltıcı bilgi gönderilmesi halinde de Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesine göre özel usulsüzlük cezası kesilir.

3. Yürürlük

Bu Tebliğin birinci bölümü yayımı tarihinde, ikinci bölümü ise 1/4/2014 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Tebliğ olunur.

Saygılarımızla,

Turan Bağımsız Denetim Ve Yeminli Mali Müşavirlik Limited Şirketi.